

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, ЮНІИ 1867.

БРОЙ 6.

КОЙ Е ХРИСТИАНИНЪ.

Человѣкъ, който трѣси да сътвори волѣ-тъ Божіѣ, да го почита, да му слугува, и да му угажда. Человѣкъ, на когото главна-та цѣль е да свърши онова што е заповѣдано отъ Бога, по самѣ-тъ причини, че е отъ него заповѣдано, — на когото първо-то желаніе е да сътвори онова което е право прѣдъ Бога, — който желае да бѣде одобренъ отъ него, той е истиненъ христіанинъ.

Душа-та може да има само единъ главнъ цѣль. Сивентель-тъ прѣдложи тоя законъ на нравственый-тъ ни характеръ, когато каза: "Никой человекъ не може да слугува на двама господари." Человѣкъ не може въ сжщото врѣме да обича прѣвходно два прѣдмета. Избирание-то му да обича повече единъ отъ два прѣдмета, е нѣщо по което ся познава нравственый-тъ му характеръ.

Въ нравственый-тъ свѣтъ има двѣ цѣли противны помежду си, между които всякой человекъ трѣбва да избира своѣ-тъ. Тѣ сж: да живѣе или за себе си или за Бога. Человѣкъ може да дѣри само единъ-тъ отъ тѣ двѣ-тъ за главнъ-тъ си цѣль; и прѣва-та е всякога най голѣца-та цѣль на срѣдце-то му, додѣ не ся е замѣстила съ вторъ-тъ. Има разни начини въ които человекъ-тъ ся наслаждаватъ, но въ кой да е

отъ тѣя начини всякой человекъ живѣе за себе си прѣди да начне да живѣе за Бога.

Всякой человекъ природно врѣви по естественны-тъ си наклоности, и слѣдва по своп-тъ си хотѣнія, безъ да гледа да ли сж тѣ угодни на Творца му. Той трѣси свое-то си удоволствие; и това е главна-та му цѣль. Като стане христіанинъ той съсъ сжщото постоянство трѣси да угоди Богу и подчинява хотѣнія-та си подъ божественый-тъ законъ. Тоя законъ е сега негово-то правило за покорность, и поим-та сила чрѣзъ която той ся управлява. Той прѣминува отъ власть-тъ на своп-тъ си наслаждения, и дохожда подъ власть-тъ на този законъ. На мѣсто да има главно желаніе да удовлетвори ява личны-тъ си похоти, негово-то най-высоко напѣреніе е да направи онова което Господъ иска, да ли е угодно на естественны-тъ му желанія или не. Той призна новъ Господарь, и поправа живота-тъ си споредъ неговый-тъ законъ.

Това обыкновенно склоняваніе къмъ волѣ-тъ Божіѣ е едно рѣшительно измѣненіе въ самый-тъ характеръ на человекъ, ако и да ся съгледватъ по нѣко-то прѣдѣпленія; но за това измѣненіе, человекъ-тъ често съдѣтъ немилостиво и криво. Ако двама человекъ, единый-тъ христіанинъ, а другый-тъ непокаянъ грѣшникъ, направятъ сжщій-тъ грѣхъ, нѣкои отъ оныя кон-

то ги видятъ, сѣ готови да кажатъ. “Нѣма никаква разлика между тѣя чловѣци, характерн-тѣ имъ сѣ подобни; тѣ различаватъ само въ исповѣданія-та си.” Но иматя голѣма разлика между тѣхъ, че грѣхъ-тъ на единий-тъ е несъгласенъ съ общо-то му намѣрснѣ, и начинъ-тъ на живота му, прѣстѣпленіе-то му е едно исклученіе на познатий-тъ законъ за поведеніе-то му, и е едно уклоненіе отъ неговы-тѣ правила и дѣйствуванія, и всѣкы-тѣ които го знаѣтъ усѣщатъ че това прѣстѣпленіе е такова исклученіе на общий-тъ му животъ, и той самъ си ся оплаква съ съскръбъ и раскаяніе, когато размисли за грѣхъ-тъ си, — а напротивъ, грѣхъ-тъ на другий-тъ е съгласенъ съ животъ-тъ му, и нито той, нито други-тѣ мислятъ че такова прѣстѣпленіе не е съгласно съ животъ-тъ му, и той не го припомнува, нито го исповѣда съ съскръбъ като грѣхъ противъ Бога. Грѣхъ-тъ на вѣрующій-тъ, ако и да е сѣщій, по голѣмъ е отъ грѣхъ-тъ на непокаянный-тъ, защото той грѣши противъ по голѣмъ свѣтлинъ и длѣжностъ; но пакъ той не е по лошъ отъ другий-тъ, — защото като сѣдимъ право за чловѣка, трѣба да уцѣняваме главно-то му намѣреніе, и начинъ-тъ на животъ-тъ му; върховнъ-тъ му цѣль и обычай — ний го не сѣдимъ само по прѣстѣпленіе-то му. Въ Вѣтхій Заѣвътъ нѣма описано по гнѣсно прѣстѣпленіе отъ онова, што бѣше сторилъ Царь Давидъ; той обаче бѣше добръ чловѣкъ, и 51-вий псаломъ е едно описаніе, което показва чувства-та на единъ добръ чловѣкъ когато е былъ прѣльстенъ да стори гнѣсенъ грѣхъ, — и Богъ който наказа и поправи слугѣ-тъ си, не отне увѣреніе-то и благодаръ-тъ си отъ него. Отричаніе-то на Апостола Петра отъ Христа е единъ отъ най голѣмы-тѣ грѣхове описаны въ Новый Заѣвътъ; но той ученикъ горко оплака грѣхъ-тъ си, защото позна съгрѣшеніе-то си, и вѣруваше, и обичаше своего Господа; той вензгуби мѣсто-то си като водителъ на вѣрны-тѣ; и всичкий Христіанскый свѣтъ слави память-тъ му и има увѣреніе на него. — Сърдца-та на Саула Иерайлевый царь, и на Апостола Іудѣ който ставъ прѣдатель; ако и да бѣхъ съ състрашны гризения на съѣсть-тъ, пакъ не усѣтихъ никаквы раскаятелны съжаленія и скръби за грѣхъ, защото тѣхны-тѣ ду-

ши никога не бѣхъ пълны съ съсѣщій духъ, нито животъ-тъ имъ бѣше освѣщенъ съ съсѣщъ-тъ цѣль като на царь Давида и на апостола Петра.

Тая е голѣма-та разлика между тѣя характеры; и между два-та вида хора, които тѣя прѣдставятъ. Тѣя характеръ отличавя вѣрующій-тъ отъ непокаянный-тъ грѣшникъ, като единъ на когото главна-та цѣль е да направи онова што е право прѣдъ Бога, — като единъ който повече иска да угоди на Бога неже на себе си, или по добръ да намѣрва веселіе-то си въ угожденіе-то на Бога.

МАЙКА ИНДИЙКА.

Майки Измичници. Хиляды примѣри показватъ печалнъ-тъ истинъ, който Библия-та провъзгласява, че измичници-тѣ сѣ “безъ естественнъ милость.” Но кое ги е направило такыма? — Суевѣріе-то. То е помрачило умове-тъ ний, и е ожесточило сѣрдца-та ний. Когато този голѣмъ недостаткъ не обладава до толкозь майкѣ-тъ, што то тя да напусне даже дѣте-то си, (което по нѣкогашъ си и случавя;) то намѣрваны милость толкози силнъ и нѣжнъ, какъкото може да има една христіанска майка. Туй често ся срѣща, но никога не толкозь явно колкото кога смърть-та грабне дѣте-то отъ майчинъ-тъ му назухъ и пѣтъ таквозь врѣме пейна-та печаль е неизмѣрима. Слѣдующій-тъ расказъ служи за да покаже това, и той е зѣтъ отъ събытіе, ставило въ Индіѣ. Въ тѣзи странъ по първы-тѣ хора иматъ обычай да изгарятъ умрѣлы-тѣ си, по понеже този обрядъ излѣзва скѣпо, сиромѣсп-тѣ не могатъ да изпълняватъ този обычай. За туй тѣ запалѣтъ само мало слама на уста-та на умрѣлыи-тѣ, и подиръ го занасятъ та го хвърлятъ въ святъ-тъ рѣкъ Гангъ. Който е ходилъ въ Индіѣ, той е виждалъ какъ бѣдна-та майка мъкне безжизненно-то тѣло на чѣдо-то си да го прѣдаде на Гангскы-тъ струи. Тя простира нѣртво-то дѣте на единъ рогоскъ и го тура на пѣтко мѣсто, на ся оттегля малко на странъ, гледа, оплаква мило-то си и чака кога ще доде Господь Ганго да го обгарне и да го занесе съ него си. Въ таквозь едно врѣме и на таквозь мѣсто самъ може нѣкой да узнае и да уцѣни истинно-то майчино сѣрдце и

да се убѣди въ нѣжнѣ-тѣ майчинѣ любови. Сълзи, каквы-то, нѣкой освѣтъ майкѣ, не пролива се ронятъ по всичко-то ѣ лице, и като плаче отъ вѣне на вѣне тя нарежда така: О чадо мое! Кой ти е повикалъ, чадо мое? Гледала съмъ ти, хранила съмъ ти, а сега ты мя оставишь, и кѣдѣ отивашь? Земи мя съ тебе си, не мя оставай, чадо мое, мило маминю! Като тебе друго азъ не съмъ виждала, чадо, дано огънь изгори хорскы-тѣ очи, чадо мое! Миленко си, то вижгы викаше, "Мамо ма, миленька маме, чакай да сѣднѣ въ полѣ-тѣ ти: кажи и сега пакъ, любезна мамо"! О животе мой, свѣте мой, чадо мое! Грѣди и радѣ праздни оставишь; кого ще пламъ! кого ще милванъ! кой ще може да ми ти захвѣи! О, сладко мое чадо! Кой ще види на пазухѣ-тѣ ми, кого ще носи на радѣ-тѣ си! Очи-тѣ ми вече тъмъ обзема като ти нѣма вече прѣдъ мене, мило на мамѣ кѣдѣ ще си дѣвѣ."

Когато таквази една гореща любовь ся вижда тукъ, какво нѣщо може да изстуди таквази единъ горещъ любовь която извира изъ майчино-то сърдце, и да обраша нѣжнѣ-тѣ майкѣ въ лютъ убивѣ на собствено-то си дѣте? Може, и туй нѣщо да е изычество-то. И твърдѣ сѣ малко тѣзи дивы и непросвѣщенны страны въ които да ся не намѣрватъ подобны нѣща. По всички-тѣ островы на Тихий Океанъ дѣто убийство-то ся извършваше като обычай, до когато не бѣхъ стѣнили тамо проповѣдници на Евангеліе-то. Увѣривать же въ Сандвическы-тѣ островы повече отъ половинѣ-тѣ на поворождены-тѣ ги затривали были майкы-тѣ нѣмъ.

Майкѣ-та ископаваше трапъ и заравяше живо еднородно-то си чедо, подирь като го затриваше, хващаше да играе отгорѣ му за да садзи умиращы-тѣ му выкове, и да задуши пискъ-тѣ му. Когато проповѣдници-тѣ ся заселихъ тамо, много майкы исповѣдахъ дѣла-та си, като нѣща обыкновенны. Въ таквызи едни исповѣди една прѣдъ друга ся показваше по нечувствителна, единъ викаше петь съмъ убила, друга седмъ, а една пакъ до деветъ. Въ нѣкои страны на Индіѣ туй нѣщо бѣше много общо. Но не е толкови чудно туй, колкото пачинѣ-тѣ съ който сѣ извършваше. На примѣръ майка която е родила и гледала нѣколко мѣсеца отроченце-то си, да земе и да го захвърли въ рѣ-

ны-тѣ воды, друга да го захлупи въ нѣкоѣ кошницѣ и да го закачи на нѣкое дърво, до като орли или гарвани исклѣхтъ плѣть-тѣ му и исклѣхтъ очи-тѣ му и другы таквызи. Въ Японіѣ, Южнѣ Америкѣ, Мадагаскарѣ, но особенно въ Китай още ся намѣрва този страшенъ обычай. За туй колко сме длѣжни нѣмъ да ненавиждамы и долопоклонство-то и да гледамы да распространяваме Евангеліе-то, което да служи за рѣководство. Нѣма ни едно мѣсто въ което като ся е въвело Евангеліе-то, да не е принесло съсъ себе си благо-то начертаніе на тихѣ-тѣ свѣтъниж на Божественно-то ученіе, което прави льескы-тѣ сърдця овчи. Любезны мои друзи! нѣстинѣ вы, които сте длѣжны толкови на Іи. Хр. не ще да ся спрете никога до когато не направите всичко щото можете, за да спасете отъ смърть-тѣ дѣца-та на толкови изыческы дѣтица, които страдатъ невинно отъ суевѣріе-то на нещастны-тѣ си родители.

ЧЕЛОВѢЧЕСКИЙ ЖИВОТЬ.

Человѣческій животъ прилича на пѣть, който ся свѣршва на единъ твърдѣ страшнѣ стрѣмниж. За това ся извѣстывамы нѣмъ още въ первѣ-тѣ стѣнѣ на пѣтуваніе-то си; но писано ни е, и не обходимо е да вѣрвѣмъ. Напрѣдъ! Напрѣдъ! Необорима сила, едно не удържино стрѣмленіе нѣмъ бльска напрѣдъ; и принудени сме непрѣстанно да вѣрвѣмъ напрѣдъ къмъ брѣгъ-тѣ. Хыляды несполучія, хыляды трудове, болѣзны, и досажденія нѣмъ измѣчватъ въ пѣть-тѣ. Ахъ, какъ да можахмы само да отбѣгнемъ отъ ужаснѣ-тѣ пропасть! Не! Напрѣдъ! Необходимо е да тичамы напрѣдъ; толкови скоро бѣгатъ години-тѣ. Но при все това, по нѣкога срѣщамы въ пѣть-тѣ нѣкои пріятны нѣща, текущо нѣкое поточе, приврѣмѣнъ нѣкой цвѣтъ; засладяваны ся отъ тѣхъ, и желаемъ да ся спрѣмъ. Вѣрвѣте! Вѣрвѣте! Гледамы че всичко около насъ ся събаря, ударъ ужасенъ! Гыбель не избѣжна! Но тукъ, тамъ откъсывамы нѣкои цвѣтица, които повѣхувать въ рѣцѣ-тѣ ни, но които при все това за нѣколко минуты нѣмъ увеселяватъ. Оманваніе и заблужденіе на очи-тѣ владѣхтъ на всякъдѣ, нѣмъ пакъ бързавы къмъ страшнѣ-тѣ пропасть. Малко по малко всичко наченва да пованѣмъ, градины-тѣ ся виждатъ не тол-

къ хубави, цвѣтя-та не толкозь червени, шарови-тъ не толкозь прѣсны, ливади-тъ не толкозь весели, воды-тъ не толкозь бистри; всичко прѣцвѣтва, всичко отпада (улита). Найпослѣ, прѣдстави ся прѣдъ очи-тъ ни вѣда-та или призракъ-тъ на смърть-тъ. Осѣщамъ вече че не е много далечъ страшна-та пропастъ! Наближавамы до устие-то ѝ; още една стѣпка! И ужасъ обладава сега чувства-та ни, глава-та ся върти, очи-тъ гледатъ на самъ на тамъ! По нуждѣ отивамъ още по напрѣдъ. О, да можахмы да ся върнемъ! Но за връщаніе прилѣгъ нѣма, паданіе лошо! Всичко станъ невидимо, всичко ся изгуби!

Босюветъ.

ОТЪ ЦАРЬ ХАМАЛИНЪ.

Единъ великъ Поляцкый самодържецъ, като бѣше на ловъ, загуби ся внезапно отъ другари-тъ си, и никой не знаеше дѣ бѣше отишелъ: слѣдъ нѣколко дни го напѣрихъ дворници-тъ му на единъ пазаръ, облѣченъ както хамалинъ и носи товары. Това нѣщо нѣтъ си видѣ много странно и останахъ смаянъ, и най напрѣдъ ся сущивахъ да ли наистинѣ бѣше *хамалинъ Негово Величество*. Най послѣ, дързихъ да ся оплачатъ, защо едно лице толко голѣмо да ся унижи до едно толко малко и никакво художество. Негово Величество като чу отговори така: — “Наистинѣ, госпоdie, товаръ-тъ, отъ който ся отрекохъ, е много по тежкъ отъ оизи, дѣто мѣ гледате че носѣхъ тука; най тежкый товаръ въ този пазаръ не е друго освѣнъ пѣва, спроти украшеніе-то, което понапрѣдъ ми тежеше. Повече спяхъ четири нощи отъ колкото въ всичко-то разстояние на царуваніе-то си. Начнувахъ да живѣхъ и да съмъ царъ на себе си. Изберѣте си за царъ когото обичате. А за мене който съмъ толко добръ было бы лудостъ да ся върнѣ въ царскый-тъ дворъ.” — Другъ единъ царъ Полякъ, който станъ наслѣдникъ на толь философскый *монаръ* и *хамалинъ*, когато турихъ въ рѣцѣ-тъ му скапетръ-тъ, извика, “Подобръ бы ми было да гребѣ съ *лопатъ*.” Непостоянства-та на Поляцкото самоначалство прѣдставятъ ни разни подобни анекдоты: Полячки-тъ императори бѣхъ много пѣти философи; и, както е въ този свѣтъ, добрый-тъ философъ ся отрпча да е *царъ съ гладнокрвие*.

МАЙЧИНА ЛЮБОВЬ.

Една жена, истепродавка на нашій-тъ полкъ, колто ны бѣше слѣдувала въ всичко-то воеваніе, връщаше ся отъ Москвѣ, и караше въ едни кола петъ малки дѣца, и всичкѣ-тъ печалбъ отъ своѣхъ-тъ промышленность. Като стигихъ при рѣкѣ-тъ Уолѣ, видѣ съ ужасъ бѣрзѣ-тъ рѣкѣ, колто ѣхъ принуждаваше да остави на брѣгъ-тъ малкый-тъ си нѣмъ, и бѣдѣхъ-тъ хранѣ за дѣца-та си. Много прѣме тича на горѣ на долу да напѣри тихъ бродѣ; но най сетѣхъ като ся върнѣхъ отчаяна отъ суетно-то си издирваніе, рече на мъжа си: “Гледамъ че е нужда неизбѣжна да оставимъ всичко, и да гледамы да увазимъ само челядь-та си!” Като рече това, тѣ двѣ-тъ по малки дѣца отъ кола-та, и тури ги на миши-тъ на мъжа си. Видѣхъ азъ бѣднѣй-тъ бащѣ да стиска незлобиви-тъ си чедѣ, и съ трѣпътихъ ногѣ да заминува рѣкѣ-тъ, а супружница-та му бѣше колѣнчила при устие-то на рѣкѣ-тъ, и хвърляше уплашени погледи нѣкога къмъ мъжа си, а нѣкога възвышаваше очи къмъ небо-то; но тутакси като го видѣ че възлиза здравъ на сушѣ-тъ, повдигнѣ рѣцѣ съ благодареніе къмъ Бога, и като скочи, съ радостенъ гласъ извика, “Отървахъ ся, отървахъ ся.”

И баща-та като сложи на брѣгъ-тъ сѣкъ-поцѣпнѣй-тъ си товаръ, бѣрзешкомъ ся върнѣ назадъ, грабихъ други-тъ двѣ, и като влѣзе пакъ въ дълбоко-то и слѣдъ него жена му която носеше петѣ-то на една-тъ си мишица, а съ другѣ-тъ ся държеше яко за мъжа си, стигавъхъ на брѣгъ-тъ здраво и читаво. На дѣца-та, които най напрѣдъ бяхъ прѣнесены, ся стори че ги оставихъ родители-тъ нѣмъ, за това направихъ да еки въздухъ-тъ отъ нѣсъкъ-тъ нѣмъ; но съзми-тъ нѣтъ прѣстанахъ, когато ся събра пакъ на купъ нѣжно-то до-родіе.

Всичкы-тъ части отъ рыбы и други чепрепокожны, както и отъ всички други животны много служатъ за наторяваніе на градини-тъ и на нивѣ-та, тѣ сѣ добры и суровы и сготвены, но прѣдпочитѣтъ ся вторы-тъ.

ПИСМА ЗА МАЙКИ.

ПИСМО 19.

Трудолюбие.

Възлюбенна ми сестро!

Голѣна е нужда-та дѣго да ся навикнуваме отъ дѣтство на трудолюбие, като сръдство да ся прѣдпазваме отъ всяко бѣдствіе и искушеніе на живота. Испитай тѣзи конто сж испаднѣли въ тежки и горки обстоятелства, и общо ще пакѣришь че сж пакнѣли не защото сж были лишени отъ сръдства-та да обработятъ състоише-то и начинѣ-тѣ на живота си, но защото повечето не сж имали изискванно-то трудолюбие и прилѣжаніе въ дѣла-та си. Трудолюбие-то трѣбва да ся счита като дѣгъ на всякой членъ отъ общество-то, и дѣте-то да ся обучава така да гледа на него, Богъ койго е долъ пакъ сръдце и умственны силы за да напрудуваши на добръ, ще да нека отвѣтъ отъ насъ за дарованіа-та конто ни е повѣрилъ. Ако слѣдуваны редовно да ся трудимъ да стануваме по добры, по лесно ще платимъ наши-тѣ къмъ Бога длѣжност, и по слѣдствіе на това ще бѣдемъ по полезны на подобны-тѣ си. Ако ли впечатаны тѣзи идеѣ въ дѣца-та си, ще научатъ колко е драгоцінно врѣме-то, постепенно ще разбиратъ че иѣна по важна економія отъ економіѣ-тѣ на врѣме-то, и че, както кога изживяваме по малко пары, изгубваме постепенно и всичко-то, така като изживяваме и минути-тѣ, ще изгубимъ не само часове по и дни и мѣсецы и години. А за да ги обучимъ по лесно на това, трѣба да ги не оставяме да оставатъ празны, само за това защото дѣло-то което могатъ да правятъ не струва нищо. По лесно е пакстинъ на много майки да вършатъ сами разны-тѣ домашны шетанія, а не да настаняватъ дѣца-та си да ги правятъ тѣ. Но това докарва повредъ и на майки-тѣ и на дѣца-та; на дѣца-та защото пораснуватъ безъ да научаватъ нищо и безъ да послужатъ на нищо, а на майки-тѣ, защото изгубватъ колкото поощъ бы могли испослѣ да иматъ отъ чада-та си, ако быхъ положили малко трудъ и малко търпѣніе да ги научатъ въ малкѣ-тѣ имъ възраст.

Една отъ найголѣмы-тѣ мѣчности на

майка-тѣ е да пакѣраа сгоднѣ работѣ и растушки за дѣца-та си. И за това нужно е прѣдвижданіе, щото да имъ промысла заниманія съразмѣрны на възраст-тѣ имъ. На пакѣръ, нека имъ купува малки изображения или картини, плочи, писѣлки, хартии и други, за да ги занимава, щото да не сѣдятъ празны. Но тѣ да не оставатъ во власть-тѣ на дѣца-та, по да ся иматъ че сж на майкѣ-тѣ и тѣ могатъ да ся занимаватъ съ тѣхъ само когаго пакѣматъ другѣ работѣ. И постепенно, колкото пораснуватъ, нека имъ вдѣхнува като растушкѣ желаніе-то да прочитатъ. И още като растушка нека затѣрдява въ умѣ-тѣ на малкѣ-тѣ дѣщеріѣ наклонность къмъ домашни-тѣ шетанія. На пакѣръ нека навикнува, да сѣди при неѣкъ съ иглѣ-тѣ до дѣто тя ся занимава въ разны работы за семейство-то, и да ѣ спомога до колкото може. Нека ѣ вдѣхнува пожеланіе-то за да прѣдвари еъ врѣме потребности-тѣ на подобны-тѣ си, и нека ѣ учи че най главна-та ѣ работа е не да иска да угоди на себе си, но да прави добро на всичко-то семейство.

За сынове-тѣ майки-тѣ трѣба да иматъ въ пакѣи работы двойно прѣдвижданіе. Нека иматъ всякога прѣдъ очи разны-тѣ видове на живота, прѣдопрѣдѣленны-тѣ за мъжкѣ-тѣ и за женскѣ-тѣ полъ, и нека отхвърлятъ погрѣшено-то мнѣніе, че за дѣщері-тѣ си могатъ да правятъ което ся изискува, а за сынове тѣ си не могатъ да направятъ нищо, защото не ги слушатъ. Майки-тѣ на противъ съ не по малко прилѣжаніе трѣбва да ся стараѣтъ да учѣтъ сынове-тѣ си не само на трудолюбие, но и на вѣжливость и благонаклонность, повече отъ колкото дѣщері-тѣ си. Освѣпъ отъ матеріѣ-тѣ си любовь, майки-тѣ могатъ да ся подканатъ на това, ако мислятъ, че най прочуты-тѣ мъжіе въ разны эпохи образували сж ся и рѣководены сж были въ пѣрвы-тѣ си години отъ майки-тѣ си. Излишно е да ти напомнямъ сега Аристиппа прѣдопоманкѣ-тѣ Гракховцы, Константина, Невтона, Вашингтона, Бакона, Валтеръ Скота и мнозина други; стига само да ти какѣкъ че не малцина отъ тѣхъ пакѣхъ го даже като похваля да отдаватъ пѣрвы-тѣ развѣтїя на умѣ-тѣ си, и свои-тѣ кѣпъ добродѣтель и благочестіе расположенія на вѣліаніе-то на майки-тѣ си. Ако иска-

мы да вдѣхнѣми на дѣца-та си трудолюбіе-то, прѣди всичко да ги подканѣми да ся стараѣтъ до колкото можѣтъ, да правѣтъ каквото имѣ трѣба, и да изнаѣбруватъ какъ да надвѣватъ малки-тѣ си мѣчности. Ако на примѣръ чедо-то ти нека да му помогнешъ въ нѣщо, разгледай да ли ся е помѣчило отъ напрѣдъ самѣ да извърши това което нице, и послѣ съ прѣсерце помогни му въ какво-то има нуждѣ. При всичко друго да немарнишь за да го навикнешъ да скѣтва и да прибира чиншо игрилки-тѣ си, книжки-тѣ си, хартиѣ-тѣ си, и да ги неоставя на срѣдѣ тукъ тамъ. А това е твърдѣ нужно, и спомага твърдѣ много за да обучава дѣца-та на търпѣніе. На примѣръ, дѣте-то ти тича на врата-та, и съ нетърпѣніе ся мѣчи да ѣ отвори, но не може. Разумѣва ся че не правишь добрѣ да идешъ ты сама тутакси да му отворишь, но трѣба повече да го накарашь и да му покажешъ какъ да си ѣ отвори то самѣ. И когато пакъ игрилки тѣ му сѣ разхвърлени по земѣтъ, и бѣрза да ся завтече въ градиницѣтъ, или на друго нѣкое мѣсто да играе, не трѣба да му кажешъ: "Хайде върви азъ ще ги турихъ на мѣсто-то имѣ," но "Тури вси тѣ си нѣща наредѣ, и послѣ иди;" и така дѣте-то ся научава още и най потребный-тѣ отъ всички тѣ уроцы, сирѣчь да ограничава стремленіе-то на щѣніе-то си. Това дѣто да зема дѣте-то този навикъ на благочиніе-то е едно отъ найсѣщественны-тѣ нѣща, нищо не трѣба да е видѣ отъ мѣсто-то си, и когато свърши игрѣ-тѣ, стая-та имѣ да не остане разнебытена, но прѣсѣкты-тѣ имѣ игри да ся турятъ на опрѣдѣленно то си мѣсто. *Всяко нѣщо на мѣсто-то си*, трѣба да е като обща аксіома на всички. Ако ся научѣтъ да бѣдѣтъ трудолюбивы, въ сѣщото врѣме ще придобѣютъ по нуждѣ да обычатъ и благочиніе-то, безъ което не може да има благополучіе въ кѣщѣ-тѣ, и което има голѣмо вліяніе на нравы-тѣ. Да не оставяшь въ немареніе, сестро, тѣзи малки побужденія, които сѣ много по нужды отъ колкото може ты да мыслишь. Не трѣба пакъ да забравѣми че въобще дѣца та природно не обычатъ работниѣ-то и благочиніе-то, и нека не чакамы отъ тѣхъ да надвѣятъ, или отведнѣжъ да ся въспротивѣтъ на природны-тѣ наклонности на мързель-тѣ и немареніе-то си. За това

трѣба да внимавамы какъ работѣ имѣ опрѣдѣлямы, щото да запѣямы въ сърцето имѣ желаніе-то да ся занимаватъ съ нѣщо; работѣ-тѣ на които настаивамы дѣца-та си трѣба да сѣ споредѣ възрѣстѣ-тѣ, и тѣлесны-тѣ имѣ силы. Много родители мыслижѣтъ, както ся вижда, че не можѣтъ да ся надвѣятъ отъ дѣца-та си нищо забѣлѣжительно, прѣди да стигнѣтъ на зрѣлѣ възрѣстѣ. Но то, може да происхожда, отъ това дѣто тѣ сами не рѣчатъ да ся потрудиатъ да ги научатъ да работѣтъ. А както въ много други нѣща, така и въ трудолюбіе-то, не може нѣкой да оцѣни колко силѣ иматъ впечатлѣнія-та които зематъ дѣца-та въ първы тѣ десѣтъ години на възрѣстѣ-тѣ си. И тѣй понеже чрѣзъ мързель-тѣ сѣ образуватъ лоши-тѣ навикновенія, не трѣба да оставамы да ся не призирамы и най на малки-тѣ обстоятелства въ животь-тѣ, за да затвърдявамы въ дѣца-та трудолюбіе-то. Още и това дѣто да прѣдавамы на тѣхъ грижѣ-тѣ на по-малки-тѣ имѣ братіа, спомага на това твърдѣ много, и може даже да ги направи да ся обычатъ повече помежду си. Много пѣти майки-тѣ ся благодарятъ на неспособность-тѣ на дѣца-та си, и за да опазѣтъ собствениѣ-тѣ си власть и за да умножатъ тѣхнѣ-тѣ любовь, вършатъ сами си каквото имѣ трѣба. Но чадолубива-та и добросовѣстна-та майка нѣма нуждѣ отъ такъвъ нѣща за да поддѣржи власть тѣ си, ниго нице отъ тѣхнѣ-тѣ слабостъ да направи по силнѣ тѣхнѣ-тѣ любовь. Желателно нѣщо е дѣца-та да имѣтъ голѣмѣ милость къмъ майкѣ си, радость когато сѣ около ней, почитаніе на нейно-то миѣніе, и покорность на власть-тѣ, и въ сѣщо-то врѣме да имѣтъ и силѣ-тѣ за да дѣйствуваѣ сами и да вършатъ което можѣтъ пѣргово и съ благодареніе. Защото нужно е за всички, а найвече за дѣца-та, да сѣдинѣватъ силѣ-тѣ съ любовь тѣ, и да имѣтъ расположеніе да помагатъ, както искатъ да имѣ ся помага.

Бѣди ми здрава.

Който навикнува чедо-та си да обычатъ истинѣ-тѣ, трудолюбіе-то и да не бѣдѣтъ раскошны, промысла за тѣхъ по добрѣ нежелѣ тойзи който имѣ оставя много сребро и стяжанія много.

МУМИИ-ТЪ.

Стары-тъ Египтяни имахъ мнѣше за прѣселеніе-то на души-тъ и вѣрувахъ че душа-та на человекъ като излѣзе отъ тѣло-то враща ся пакъ въ него слѣдъ измируваніе-то на много вѣкове. И тѣй за своѣхъ святихъ длѣжностъ го имахъ да увардятъ до колкото е възможно здраво тѣло-то на умирѣній-тъ. Този прѣдразсѣдѣкъ реди идеѣхъ-тъ на мумии-тъ; балсамосваніе-то на человекъско-то тѣло ставаше така. Съ едно сгодно сѣчиво изваждахъ мозъкъ-тъ прѣзъ носъ-тъ, и вмѣсто него туряхъ въ лобъ-тъ балсамическо-то смѣшеніе. Послѣ ся распараше тѣло-то, очиствахъ ся чрева-та, омывахъ-ся съ Финикійско вино, и туряхъ ся пакъ въ тѣрбухъ-тъ, който напълняхъ съ разны ароматически ирѣща и го смѣшивахъ; послѣ това туряхъ тѣло-то въ селитрѣ, да кисне седемдесетъ дни; и подаръ обвивахъ го съ поясы напоени добръ съ кедровъ смоля, и балсамически масла. Най послѣ туряхъ тѣло-то въ ракъ или ковчегъ въ който турятъ мрътвы-тъ, и покривахъ го отгорѣ съ покрывъ лененъ.

Въ Парижъ развихъ една мумиѣ, на който поясы-тъ и повоп-тъ имахъ 2,800 четвъртити позѣ. Инако е обаче и другъ по естивъ способъ за балсамосваніе. Шаръ-тъ на мумии-тъ е черночервеникавъ, тѣло-то сухо и кориво като дърво, и има леко ароматическо ухаіе.

Рѣчь-та мумиѣ прѣисхожда отъ арабско-то мумъ, воскъ, защото единъ отъ причинъ-тъ на балсамосваніе-то е было и овощеніе-то, сирѣчь обшиваніе-то съ воскъ. Спарганцы-тъ, както казува Плу-тархъ, овощени царя си Агезмаѣ който умирѣлъ въ Египетъ, (сирѣчь направили го мумиѣ) за да го прѣнесатъ въ Спартѣ.

ИСТИННА-ТА СЛАВА.

Малцина сѣ были всякога тіа които сѣ търсели и сполучили истиннѣхъ-тъ славѣ; повечето отъ силны-тъ на земѣхъ-тъ прѣзъ вси-тъ вѣкове сѣ тичали въ слѣдъ суетнѣхъ-тъ и лжовнѣхъ-тъ. Коѣхъ истиннѣхъ славѣ на животъ или подаръ смърть сѣ придобили съ крѣпавы-тъ си побѣды, или съ суетнѣхъ-тъ си роскошность Александровци-тъ и Кесаровци-тъ? Истинна-та и трайна-та слава на земный царь не

е освѣтъ като настоятель на небесный-тъ да направи пароды-тъ си благополучны, до колкото е възможно, като ги води чрѣзъ добры-тъ законы, като провъзвежда полезны-тъ художества, като въздига промышленность-тъ и насърчава добродѣтель-тъ; а на всичко това производительно и упазительно е, споредъ подтвержденіе-то на всички, распространіе-то на ученіе-то.

Вамва.

—o—

Заблужденіе голѣмо е обладава сърце-то ни, и помрачава умъ-тъ ни. Християнине, що ищешь отъ този свѣтъ; ты ищешь богатство, но дѣ мыслишь че намѣрувашъ богатство-то? въ лжѣхъ-тъ? въ измажъ-тъ? въ клѣтвопрѣтѣженіе-то? въ грабеніе-то? Въ неправдѣхъ-тъ ли? Погрѣшавашъ и тежко ся лѣстивъ. Въ грѣхъ-тъ не можешъ намѣри богатство, но страхъ, не намѣрувашъ пари, но безчестіе, смущеніе, бѣды и окаянство.

Искашь ли богатство? Не тичай по стрѣмины-тъ на грѣхъ-тъ, но ходи въ ижъ-тъ на добродѣтель-тъ. Искашь ли богатство? Отбѣгвай отъ неправдѣхъ-тъ и върши правдѣхъ-тъ, Бѣгай отъ лжѣхъ-тъ, и говори истиннѣхъ-тъ, и назви сваты-тъ Божіи заповѣди; тамо ще намѣришь имотъ голѣмъ и трапнѣ.

Феотокий.

—o—

Колко сѣ достойны за оплакуваніе тѣзи които хвалятъ самы себе си, не само кога говорятъ, но и кога пишѣтъ! такъвызи-то грѣба не да ги прѣзираи, но да ги съжаляваи; защото или бѣснѣѣтъ или сѣ стигнали до върхъ-тъ на тщеславіе-то и самохвалство-то. Омързва ни като слушайи иѣкого да говори все за себе си; срамъ ни е когато словесный человекъ стане толкозь безсловесенъ, што да отвара уста, или да улава перо за да хвали себе си. "Нека ты хвали съсѣдъ-тъ ти, а не твои-тъ уста, чуждый-тъ а не твои-тъ устны," казува прѣмудрый Соломонъ.

—o—

Всичкий свѣтъ може да ся раздѣли на три степени и три чина человекъ; на такъвызъ които като сѣ намѣрили Бога, прѣдавать ся на служеніе нему; на такъвызъ които, не ся намѣрили още Бога, но търсятъ го непрѣстанно, и най послѣ на такъвызъ които нито сѣ го намѣрили, нито на склонность имать да го търсятъ. Първи-тъ сѣ разумни и благополучни; трети-

тъ сж безумни и злополучни; втори-тъ трѣба да наречемъ умны, защото сами си исповѣдувать че сж нещастни.

Народни службашы. — Въ едно съвѣтованіе на днешний-тъ Самодържецъ на Кнѣзъ кѣмъ чиновници-тъ на правителството намѣрватъ ся слѣдующи-тъ знамениты душы — “Който слугува искрено на отечество-то си, оставя име добро, което испуща благоволеніе единъ цѣль стотинѣх на вѣкове, а който върши противно-то на това, оставя име което воин съ хмылды години.

Чутовенъ единъ лѣкаръ (Boerhaave) като умрѣлъ, оставилъ голѣмъ единъ книгъ добръ запечатанъ, и която, както самъ бѣ казалъ, съдържавала, ученія-та на многогодишней му за лѣкарство-то опытъ. Испълнителн-тъ на завѣщаніе-то на тойзи лѣкаръ, извадилъ тѣзи книгъ на мезать, безъ да ѣхъ распечатать, и ѣхъ продадохъ съ единъ твърдѣ высокъ цѣнѣх. Но куповачъ-тъ, като ѣхъ отвори, останъ зачуденъ като намѣри вѣчки-тъ листовѣ бѣлы, написани освѣнъ единъ, на срѣдъ на който бѣше писанъ слѣдующій періодъ.

Нази главѣ-тъх ви хладилъ, тѣло-то си отворено, крака-та си топли; и стомаха-тъх си неспрѣтоваренъ и никога лѣкаръ не ще ти потреби.

ПОЧЕРНУВАНЕ НА ЗЪБЫ.

У вѣсточнѣ Индіѣхъ въ Тонкинѣхъ и Сямѣхъ жители-тъ почернувать зѣбы-тъх си: три или четири дни трѣбватъ за извършваніе-то на вансуваніе-то, което става на момчета и на момичета, кога сж на дванадесетъ или четиринадесетъ години. А въ всичко-то разстояніе на вансуваніе-то не ядатъ другъ хранѣх, освѣнъ водно нѣщо, отъ сумнѣніе да ся не отроватъ отъ боѣх-тъх, ако погълнѣтъ нѣщо съдѣвано. Въ това жестоко навикновеніе ся подложени всички голѣми и малки, сиромаси и богати, които показватъ съ постоянство че бы было безчестіе на чловѣчество-то да има нѣкой бѣлы зѣбы както сж кученки-тъх и слонски-тъх.

Както златно колце на свнѣиъхъ на носѣтъ, така хубава жена безъ разумъ,
Соломонъ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СТАРИ-ТЪ ПРІЯТЕЛИ.

1

Намъ стари-тъ пріятели
Всегда ни сж въ умъ-тъх;
Привѣтъ отъ насъ, “Добръ дошли”
Ще чуватъ всякой пѣть.
Тѣ вѣрно ны обычаяхъ
Прѣзъ млади-тъх ни дни;
И тѣхъ въ дни-тъх на старость-тъх,
Все ще да любимъ ны.

2

Пріятенъ въ наше-то ухо
Бѣ сладкій-тъх имъ гласъ,
И тѣхно-то пріятелство
Бѣ искрено кѣмъ насъ.
Така ще имъ желаемъ ны
Всегда добръхъ успѣхъ;
Ще пазимъ у срдца-та си
Признательность кѣмъ тѣхъ.

3

Не може никой да рече
Че наши-тъх срдца
Студены сж; въ злощастіе
Ще имъ простремъ рѣкъ.
Ей, стари-тъх пріятели
Всегда ни сж въ умъ-тъх.
Привѣтъ отъ насъ, “Добръ дошли”
Ще чуватъ всякой пѣть.

Лошавины-тъх не никнѣтъ тамо дѣто не ся сѣдѣтъ, и вѣобще отслабватъ тамо дѣто ся наказувать вмѣсто да ся награждавать.

ПЫТАНІЯ ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

- 32 На кой възрастъ наченъ Исусъ публичнѣ-тъх си службѣхъ?
33 Чрѣзъ кое публично дѣло влѣзе той въ неѣхъ?
34 Какво значи име-то *Христосъ*?
35 Какво значи *Еммануилъ*?

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНІЯ-ТА ВЪ 4-Я БРОЙ.

- 28 Бытіе 5; 24. 6; 9.
29 IV Цар. 2; 11. Евр. 11; 5.
30 Мзтѣ. 1; 21.
31 Матѣ. 1; 23. Іоан. 4; 25.

Притежатель на вѣстника и на печатницѣ-тъх
А. Минасіанъ, у Джамѣхъ-ханѣ.